

บทความ ๒๘ ปี ศาลรัฐธรรมนูญ

เนื่องในวาระศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก่อตั้งครบ ๒๘ ปี

สารจากประธานศาลรัฐธรรมนูญ
เนื่องในวาระศาลรัฐธรรมนูญก่อตั้งครบ ๒๘ ปี

เมื่อพิจารณาถึงประวัติความเป็นมาของประเทศไทย นับตั้งแต่การสถาปนาชาติเป็นเอกราชมาจนถึงปัจจุบัน ภายใต้อาณาจักรสยามและประเทศไทย ได้มีรัฐธรรมนูญหลายฉบับที่วางกรอบและทิศทางของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ตราขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ นี้ ถือได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ก้าวหน้าและทันสมัยที่สุดของประเทศไทย ซึ่งได้รับการยอมรับและชื่นชมจากนานาอารยประเทศทั่วโลก

ศาลรัฐธรรมนูญไทย มีบทบาทในเวทีโลกอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเข้าร่วมประชุมสำนักงานบริหารราชการศาลรัฐธรรมนูญโลก ครั้งที่ ๒๓ (The 23rd meeting of the Bureau of the World Conference on Constitutional Justice : The 23rd meeting of the Bureau of WCCJ) ในฐานะผู้แทนภูมิภาคเอเชียและโอเชียเนียเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ เมืองเวนิส สาธารณรัฐอิตาลี ซึ่งการประชุมนี้เป็นโอกาสสำคัญในการร่วมกันกำหนดทิศทาง นโยบาย และมาตรฐานความยุติธรรมทางรัฐธรรมนูญในระดับโลก อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญไทยในเวทีโลกอย่างเต็มภาคภูมิ

ในมิติของการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการสร้างบรรทัดฐานทางกฎหมายภายในประเทศ ในปีที่ผ่านมา ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบกฎหมายและการเมืองไทย โดยการวางหลักการเกี่ยวกับวินัยการเงินการคลังและการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ดังปรากฏในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๔/๒๕๖๑ กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม

ในคดีดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ อย่างเคร่งครัด เพราะบทบัญญัติที่มุ่งเน้นมิให้ฝ่ายนิติบัญญัติก้าวล่วงแทรกแซงการบริหารงบประมาณของฝ่ายบริหาร บทบัญญัติที่เป็นหัวใจสำคัญของระบบการตรวจสอบถ่วงดุลและการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีปรากฏว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอให้มีโครงการฝึกอบรมสัมมนาต่างๆ ในพื้นที่เขตเลือกตั้งของตนเอง และมีส่วนในการแปรรูปที่ดินของหน่วยงานราชการเพื่อใช้ในโครงการดังกล่าว สำหรับปีงบประมาณถัดไป ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเข้าข่ายการแทรกแซงการแปรรูปที่ดินหรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีส่วน ไม้ว่าโดยตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง นำไปสู่การสิ้นสุดสมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลา ๑๐ ปี ตามคำวินิจฉัยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้อำนาจรัฐไว้ซึ่งความโปร่งใสและวินัยทางการคลังของประเทศ ป้องกันมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการก้าวล่วงหน้าที่ของฝ่ายบริหาร

นอกจากบทบาทในการตรวจสอบฝ่ายนิติบัญญัติแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญยังทำหน้าที่เป็นที่พึ่งของประชาชนด้วยการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยเฉพาะสิทธิในทรัพย์สินซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในระบบเศรษฐกิจเสรีนิยม ดังปรากฏในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๔/๒๕๖๑ เรื่อง พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ประเด็นปัญหาในคดีนี้เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติที่กำหนดให้เงินค่าทดแทนการเวนคืนที่รัฐนำไปวางทรัพย์ไว้ หากเจ้าของที่ดินหรือผู้มีสิทธิไม่มารับเงินภายในกำหนดเวลา ๑๐ ปี ให้เงินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เป็นการใช้อำนาจมหาชนของรัฐในการพ่วงเอากรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของเอกชนไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งย่อมก่อให้เกิดการเดือดร้อนเสียหายแก่เอกชนเจ้าของทรัพย์สิน รัฐธรรมนูญจึงได้รับรองหลักการเรื่อง "ค่าทดแทนที่เป็นธรรม" เพื่อเยียวยาความเสียหายดังกล่าว การที่กฎหมายกำหนดเงื่อนไขตัดสิทธิประชาชนในการรับเงินค่าทดแทนเพียงเพราะล่วงเลยระยะเวลา โดยอ้างความสะดวกในการบริหารจัดการงบประมาณของรัฐบาลเพียงอย่างเดียว เป็นการเพิ่มภาระและจำกัดสิทธิของประชาชนเกินสมควรแก่เหตุ ขัดต่อหลักนิติธรรม และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคสาม คำวินิจฉัยนี้เป็นการยืนยันหลักการสำคัญที่ว่า รัฐมีหน้าที่ต้องเคารพและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนอย่างถึงที่สุด

อีกกรณีหนึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญในการวินิจฉัยตีความกฎหมายเพื่อสร้างความเสมอภาค คือ คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๙/๒๕๖๑ เรื่อง พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา กรณีบทนิยามคำว่า "ข้าราชการฝ่ายพลเรือน" แม้ในคดีนี้ศาลจะวินิจฉัยว่ากฎหมายไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่คำวินิจฉัยก็ได้วางหลักการสำคัญที่ชี้ให้เห็นว่า ความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญมิได้หมายความว่าทุกคนต้องได้รับทุกอย่างเหมือนกันในทันที แต่หมายถึงการมีโอกาสที่เท่าเทียมกันภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย

ผู้แทนระดับภูมิภาคเอเชียและโอเชียเนีย ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ เพื่อทำหน้าที่ในประชุมสำนักงานบริหารราชการศาลรัฐธรรมนูญโลก (WCCJ) และเมื่อถึงคราวครบวาระการดำรงตำแหน่งประธานสมาคมศาลรัฐธรรมนูญและสถาบันเทียบเท่าแห่งเอเชีย (AACC) ศาลรัฐธรรมนูญไทยจึงได้ทำการส่งมอบตำแหน่งประธานสมาคมฯ ให้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ แห่งสาธารณรัฐอุซเบกิสถานเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา

ศาลรัฐธรรมนูญไทย มีบทบาทในเวทีโลกอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเข้าร่วมประชุมสำนักงานบริหารราชการศาลรัฐธรรมนูญโลก ครั้งที่ ๒๓ (The 23rd meeting of the Bureau of the World Conference on Constitutional Justice : The 23rd meeting of the Bureau of WCCJ) ในฐานะผู้แทนภูมิภาคเอเชียและโอเชียเนียเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ เมืองเวนิส สาธารณรัฐอิตาลี ซึ่งการประชุมนี้เป็นโอกาสสำคัญในการร่วมกันกำหนดทิศทาง นโยบาย และมาตรฐานความยุติธรรมทางรัฐธรรมนูญในระดับโลก อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญไทยในเวทีโลกอย่างเต็มภาคภูมิ

ในมิติของการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการสร้างบรรทัดฐานทางกฎหมายภายในประเทศ ในปีที่ผ่านมา ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบกฎหมายและการเมืองไทย โดยการวางหลักการเกี่ยวกับวินัยการเงินการคลังและการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ดังปรากฏในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๔/๒๕๖๑ กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม

ในคดีดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ อย่างเคร่งครัด เพราะบทบัญญัติที่มุ่งเน้นมิให้ฝ่ายนิติบัญญัติก้าวล่วงแทรกแซงการบริหารงบประมาณของฝ่ายบริหาร บทบัญญัติที่เป็นหัวใจสำคัญของระบบการตรวจสอบถ่วงดุลและการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีปรากฏว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอให้มีโครงการฝึกอบรมสัมมนาต่างๆ ในพื้นที่เขตเลือกตั้งของตนเอง และมีส่วนในการแปรรูปที่ดินของหน่วยงานราชการเพื่อใช้ในโครงการดังกล่าว สำหรับปีงบประมาณถัดไป ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเข้าข่ายการแทรกแซงการแปรรูปที่ดินหรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีส่วน ไม้ว่าโดยตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง นำไปสู่การสิ้นสุดสมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลา ๑๐ ปี ตามคำวินิจฉัยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้อำนาจรัฐไว้ซึ่งความโปร่งใสและวินัยทางการคลังของประเทศ ป้องกันมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการก้าวล่วงหน้าที่ของฝ่ายบริหาร

นอกจากบทบาทในการตรวจสอบฝ่ายนิติบัญญัติแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญยังทำหน้าที่เป็นที่พึ่งของประชาชนด้วยการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยเฉพาะสิทธิในทรัพย์สินซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในระบบเศรษฐกิจเสรีนิยม ดังปรากฏในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๔/๒๕๖๑ เรื่อง พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ประเด็นปัญหาในคดีนี้เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติที่กำหนดให้เงินค่าทดแทนการเวนคืนที่รัฐนำไปวางทรัพย์ไว้ หากเจ้าของที่ดินหรือผู้มีสิทธิไม่มารับเงินภายในกำหนดเวลา ๑๐ ปี ให้เงินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เป็นการใช้อำนาจมหาชนของรัฐในการพ่วงเอากรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของเอกชนไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งย่อมก่อให้เกิดการเดือดร้อนเสียหายแก่เอกชนเจ้าของทรัพย์สิน รัฐธรรมนูญจึงได้รับรองหลักการเรื่อง "ค่าทดแทนที่เป็นธรรม" เพื่อเยียวยาความเสียหายดังกล่าว การที่กฎหมายกำหนดเงื่อนไขตัดสิทธิประชาชนในการรับเงินค่าทดแทนเพียงเพราะล่วงเลยระยะเวลา โดยอ้างความสะดวกในการบริหารจัดการงบประมาณของรัฐบาลเพียงอย่างเดียว เป็นการเพิ่มภาระและจำกัดสิทธิของประชาชนเกินสมควรแก่เหตุ ขัดต่อหลักนิติธรรม และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคสาม คำวินิจฉัยนี้เป็นการยืนยันหลักการสำคัญที่ว่า รัฐมีหน้าที่ต้องเคารพและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนอย่างถึงที่สุด

อีกกรณีหนึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญในการวินิจฉัยตีความกฎหมายเพื่อสร้างความเสมอภาค คือ คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๙/๒๕๖๑ เรื่อง พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา กรณีบทนิยามคำว่า "ข้าราชการฝ่ายพลเรือน" แม้ในคดีนี้ศาลจะวินิจฉัยว่ากฎหมายไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่คำวินิจฉัยก็ได้วางหลักการสำคัญที่ชี้ให้เห็นว่า ความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญมิได้หมายความว่าทุกคนต้องได้รับทุกอย่างเหมือนกันในทันที แต่หมายถึงการมีโอกาสที่เท่าเทียมกันภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย

ศาลได้อธิบายว่ากฎหมายดังกล่าวเปิดโอกาสให้ข้าราชการประเภทอื่น (เช่น พนักงานส่วนตำบล) สามารถเข้าถึงสิทธิในการได้รับเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ด้วยการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายนี้ ซึ่งเป็นการชี้แนะให้ฝ่ายบริหารตระหนักถึงหน้าที่ในการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อขยายสิทธิประโยชน์ให้ครอบคลุมและเป็นธรรมแก่บุคลากรภาครัฐทุกประเภท

นอกจากภารกิจด้านการวินิจฉัยคดีรัฐธรรมนูญอันเป็นการกิจหลักแล้ว สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญยังได้ดำเนินการทางด้านวิชาการและการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและสิทธิหน้าที่ของปวงชนชาวไทยอย่างต่อเนื่อง โดยในปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา ได้มีการเปิด "พิพิธภัณฑ์ศาลรัฐธรรมนูญ" ณ อาคารบ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์

อย่างเป็นทางการ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพิพิธภัณฑ์เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ พิพิธภัณฑ์ศาลรัฐธรรมนูญแห่งนี้ เป็น "แหล่งเรียนรู้มีชีวิต" ที่รวบรวมประวัติศาสตร์ พัฒนาการ และบทเรียนทางรัฐธรรมนูญของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผ่านเทคโนโลยีการแสดงผลที่ทันสมัย เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกประชาธิปไตยและการเคารพกฎหมายให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป ซึ่งนับเป็นความก้าวหน้าครั้งสำคัญของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริการประชาชน โดยได้พัฒนาระบบงานคดีรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) เพื่อช่วยให้ประชาชนและคู่ความสามารถยื่นคำร้อง ติดตามสถานะคดี และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของศาลรัฐธรรมนูญได้ทุกที่ทุกเวลา ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมเพื่อเป็นการตอบโต้ให้เห็นถึงบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญในการธำรงรักษาไว้ซึ่งหลักนิติธรรม ศาลรัฐธรรมนูญได้จัดการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในโอกาส ๒๘ ปีของศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ภายใต้หัวข้อ "ศาลรัฐธรรมนูญในฐานะผู้พิทักษ์หลักนิติธรรมท่ามกลางระบอบประชาธิปไตยเปลี่ยนแปลง"

ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ ณ โรงแรม เดอะ เพนนินซูลา กรุงเทพมหานคร โดยในการสัมมนาทางวิชาการดังกล่าวได้รับเกียรติจาก Professor Dr. Askarjon Gafurov รองประธานศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐอุซเบกิสถาน และ Ms. Simona Granata-Menghini ผู้อำนวยการและเลขานุการคณะกรรมการเวนิส (the Venice Commission) และเลขาธิการการประชุมตุลาการศาลรัฐธรรมนูญโลก (WCCJ) เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษในหัวข้อ "Constitutional Courts as Guardians of the Rule of Law in a Changing Global Order" ทั้งนี้ การสัมมนาทางวิชาการดังกล่าว นอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงการที่ศาลรัฐธรรมนูญในฐานะองค์กรตุลาการที่มีบทบาทในการธำรงไว้ซึ่งหลักนิติธรรมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบันแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงการยอมรับศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจากสายตาของนานาชาติอีกด้วย

นอกจากนี้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญยังตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะผู้พิการ เพื่อให้ได้รับโอกาสอย่างเสมอภาคตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยได้จัดทำโครงการเผยแพร่ความรู้และสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย สำหรับผู้พิการทางสายตาและทางการได้ยิน อาทิ หนังสืออักษรเบรลล์ หนังสือเสียงระบบเดซี่ (DAISY) และสื่อวีดิทัศน์ที่มีภาษามือประกอบ เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนทุกคน ไม่ว่าจะมีความพิการทางกายเช่นไร ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับรู้และเข้าใจในสิทธิเสรีภาพของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน

กล่าวโดยสรุป ตลอดระยะเวลา ๒๘ ปีที่ผ่านมา ศาลรัฐธรรมนูญได้พิสูจน์ให้เห็นถึงการเป็นสถาบันหลักที่มั่นคง เข้มแข็ง ที่เชื่อถือได้ในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญและระบอบประชาธิปไตย มุ่งมั่นในการอำนวยความสะดวกและสร้างบรรทัดฐานที่ถูกต้องให้แก่สังคมไทย โดยยึดมั่นในหลักกฎหมายและผลประโยชน์ของชาติ

ในก้าวต่อไปสู่ศตวรรษที่ ๓ ศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะยังคงมุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพขององค์กรและบุคลากร ให้มีความพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของโลกสมัยใหม่ ทั้งในมิติของเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อให้การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเป็นธรรม ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับศาลรัฐธรรมนูญและสถาบันกฎหมายในระดับนานาชาติ เพื่อนำองค์ความรู้สากลมาปรับใช้ในการพัฒนาระบบนิติธรรมของไทยให้ดียิ่งขึ้น

เนื่องในโอกาสครบ ๒๘ ปีแห่งการสถาปนา ศาลรัฐธรรมนูญขออ้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ และขอให้อำนาจรัฐและประชาชนชาวไทยฯ ตูลาการศาลรัฐธรรมนูญและบุคลากรของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมที่เคารพในกฎกติกา มีความเสมอภาค และมีความยุติธรรมอย่างยั่งยืนสืบไป

ขอเชิญติดตามข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางออนไลน์

ของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ www.constitutionalcourt.or.th

LINE @occ_th สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

Facebook สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

Youtube สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

TikTok @constitutionalcourt_thai สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

28th Anniversary